

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» (м. Харків)
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ БІЗНЕСУ ТА МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY
«KHARKIV POLYTECHNIC INSTITUTE» (Kharkiv)
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF CONOMICS,
MANAGEMENT AND INTERNATIONAL BUSINESS
DEPARTMENT OF BUSINESS ECONOMICS AND INTERNATIONAL
ECONOMIC RELATIONS**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ.
СТАЛИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ
ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ.
ФЕНІКС-2023»**

19 грудня 2023 року, м. Харків

**«INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS:
SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE IN
THE CONTEXT OF GLOBALIZATION AND
EUROPEAN ECONOMIC INTEGRATION:
PROBLEMS, PROSPECTS, EFFICIENCY.
PHOENIX-2022»**

December 19, 2023, Kharkiv

ХАРКІВ-2023 KHARKIV-2023

Редакційна колегія: Сокол Є.І. д.т.н., професор, Посохов І.М., д.е.н., професор; Краснокутська Н. С., д.е.н., професор; Перерва П.Г. д.е.н., професор; Ілляшенко С.М. д.е.н., професор; Дюжев В.Г. д.е.н., професор.

Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2023: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (19 грудня 2023 року, м. Харків). Х. : Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу, кафедра економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин, 2023, 156 с.

«International economic relations: sustainable development of Ukraine in the context of globalization and European economic integration: problems, prospects, efficiency. PHOENIX-2023»: materials of the international scientific-practical conference (December 19, 2023, Kharkiv). K. : National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (Kharkiv) Educational and Scientific Institute of Economics, Management and International Business Department of Business Economics and International Economic Relations, 2023, 156 p.

© Кафедра економіки бізнесу та міжнародних економічних відносин
Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»,
2023
© Колектив авторів, 2023

бакалавр міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, Україна ..96

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Потьомкіна А.Л., бухгалтер ТОВ «Власта КП», м. Одеса, Україна...102

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ТА СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОГО СТАНУ

Потьомкін М. Л., аспірант Херсонського національного технічного університету, Одеський обласний Клініко-медичний центр, м. Одеса, Україна 103

СЕКЦІЯ 11. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ

Корінь М.В., д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом, Український державний університет залізничного транспорту, **Романюк А.В.**, здобувач третього рівня вищої освіти, Український державний університет залізничного транспорту, м. Харків, Україна 110

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Білокопитова М.О., бакалавр міжнародних економічних відносин Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна
Лежешко В.Г., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світової економіки Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна 112

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ІННОВАЦІЙ НА ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Новік І.О., кандидат економічних наук, доцент,
Сахно А.С., бакалавр міжнародних економічних відносин, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна 118

АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ

Цибульська Е. І., к. е. н., доц., доцент кафедри економіки та права

СЕКЦІЯ 11. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

УДК 65.01:656.2

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: СТРАТЕГІЧНИЙ АСПЕКТ

Корінь М.В., д.е.н., професор, професор кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Український державний університет залізничного транспорту

Романюк А.В., здобувач третього рівня вищої освіти

Український державний університет залізничного транспорту

Харків, Україна

Сучасний бізнес постійно змінюється, еволюціонує та трансформується завдяки розвитку новітніх цифрових технологій та нових бізнес-ідей. Цифрова трансформація - це процеси та стратегії, в яких використання цифрових технологій слугує для радикальної зміни способу функціонування бізнесу та обслуговування споживачів. Суть цифрової трансформації полягає у впровадженні та системному використанні цифрових рішень. Нові технології, такі як Інтернет речей, хмарні обчислення, штучний інтелект тощо, прискорюють процес датафікації, тобто створення цифрових сфер реального світу, інтенсифікують процес мережування, сприяючи таким чином персоналізації. Цифровізація постає як інструмент, який не лише забезпечує необхідний зв'язок між реальним і віртуальним світом, але й стає головним рушієм інновацій та змін, що впливають на всі сектори економіки [1].

Наразі процесами цифровізації охоплено всіх сфери економічної діяльності. Не є винятком і залізничний транспорт, який як одна із стратегічних галузей світової економічної системи завжди одним із перших впроваджує рішення науково-технічного прогресу.

Як продемонстрували останні роки підприємства залізничного транспорту України виступають не тільки системноформуючою галуззю, що сприяє безпечному, швидкому та ефективному переміщенню великих обсягів пасажирів і вантажів між економічними центрами країни, а й є одними із ключових інститутів, що підтримують безпеку країни, обслуговуючи потреби воєнного фронду. Варто вказати на те, що в усі часи керівництвом країни усвідомлювалася стратегічність залізничних послуг для економічного зростання нашої держави. Попри це потреби залізничного транспорту в оновленні інфраструктури, рухомого складу, засобів централізованого управління задовольнялися за залишковим принципом. Як результат, наразі підприємства залізничного транспорту не просто відстають від загальносвітових трендів цифровізації галузі, а ще більше занурюються в стан технологічної кризи, втрачаючи цінний для бюджетної складової країни

транзитний потенціал.

Загальнодержавний курс на цифрову перебудову всіх сфер економічної діяльності країни відкриє певні можливості і для цифрової трансформації підприємств залізничного транспорту задля підвищення надійності, безпеки та якості залізничних перевезень.

Важливість і стратегічність цифровізації підприємств залізничного транспорту обумовлюється також і тим, що цифрові технології - це не тільки можливості для підприємств галузі краще використовувати існуючу інфраструктуру та потужності аби задовольняти потреби в якісних транспортно-логістичних послугах. Інвестиції в цифрову залізницю також є одним із прогресивних механізмів створення високооплачуваних робочих місць, інструмент збалансування економіки і стимулювання конкурентоспроможності країни на глобальному рівні.

Як свідчить світовий досвід пріоритетними є наступні шляхи цифровізації підприємств залізничного транспорту:

- створення мережевої залізниці, яка використовує надійний зв'язок, забезпечуючи безпеку, ефективність та привабливість залізничних послуг;
- підвищення задоволеності клієнтів завдяки доданій вартості для пасажирів;
- підвищення пропускну здатності, надійності та ефективності залізниць за рахунок автоматизації процесів;
- підвищення конкурентоспроможності залізниці за рахунок оптимального використання даних.

Цифровізація підприємств залізничного транспорту означає не лише організаційні перетворення, але й комплексну перебудову структури та бізнес-процесів їх діяльності задля переформатування портфелю послуги, пов'язані з мобільністю, а також логістично-транспортних ланцюгів. Як доводить світова практика цифровий розвиток підприємств залізничного транспорту супроводжується кардинальним переосмислення відносин з клієнтами, перебудовою механізмів організації роботи та використання ресурсів. Важливим також є і постійний контакт з клієнтами, що вимагає розбудови потужних інтернет-хабів, надання точної інформації про місцезнаходження на телефоні та можливість отримувати оновлення в режимі реального часу. Має бути реалізовано інтегрований підхід до обслуговування клієнтів шляхом налагодження єдиної системи зв'язку з усіма учасниками транспортного процесу задля інформування в режимі реального часу відповідно до відкритих стандартів, щоб поліпшити досвід подорожей кінцевих користувачів і виконувати замовлення на доставку вантажів до пунктів призначення.

Ціль стратегії розвитку підприємств залізничного транспорту на основі системного впровадження технологій цифровізації полягатиме у переформатуванні бізнес-процесів підприємств галузі і формуванні цифрової системи транспортно-логістичного обслуговування задля підвищення якості і доступності послуг, забезпечення операційної ефективності і економічної стійкості на глобальному ринку залізничних перевезень.

Відповідно до цього, забезпечити переформатування бізнес-процесів підприємств галузі і формування цифрової системи транспортно-логістичного обслуговування можливо і необхідно шляхом системного впровадження таких цифрових рішень, як інтернет речей, хмарні обчислення, Big Data, VR та AR рішення, мобільний інтернет, технології blockchain, роботи і коботи. Їх використання дозволить запровадити новітні моделі управління бізнес-процесами на підприємства залізничного транспорту такі, як Інфраструктура 4.0, «розумний» рухомий склад, Логістика 4.0, вантаж як послуга (FaaS) / інтелектуальний вантаж, Станція 4.0, мобільний пасажир, «розумний» квиток, Сервіс 4.0 тощо.

Список використаних джерел

1. Kirdina O., Tokmakova I., Dmytriiev I., Korin M. Innovative development of the road and transport complex: problems and prospects. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. – P. 109-124. URL: <http://monograph.com.ua/pctc/catalog/book/978-617-7319-71-8.ch7>
2. Токмакова І. В., Чередниченко О. Ю., Войтов І. М., Паламарчук Я. С. Цифрова трансформація залізничного транспорту як фактор його інноваційного розвитку. *Вісник економіки транспорту та промисловості*. 2019. № 68. С. 125-134.

УДК 330.3

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Білокопитова М.О.

бакалавр міжнародних економічних відносин

Державного торговельно-економічного університету

м. Київ, Україна

Лежетьокова В.Г.

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світової економіки

Державного торговельно-економічного університету

Київ, Україна

Вивчаючи поняття «інвестиційна привабливість», можна впевнено сказати, що її розвиток є однією з важливих частин процесу зростання економіки кожної країни, адже надходження інвестицій сприяє технічному прогресу та підвищує ефективність економічної діяльності на мікро- та макрорівнях.

Власне, сам термін "інвестиційна привабливість" використовується в сучасній літературі для визначення ефективності інвестування в той чи інший проект, доцільності виділення ресурсів та вибору між можливими варіантами його реалізації [1]. До науки державного управління поняття «інвестиційна привабливість» прийшла з прийняттям незалежності України та проголошенням курсу, спрямованого на побудову ринкового типу економіки. Відкритість та вільний доступ до ринків сформували можливість